

35 кіло надії (скорочено)

Анна Гавальда

Анна Гавальда

35 кіло надії

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Моєму дідусеві і Марі Тондельє

Розповідь у творі веде хлопець Дюбоск Грегуар, який живе у Франції.

Хлопець розповідає, що ненавидить школу, яка зіпсувала йому все життя. До трьох років він жив щасливо, дивився мультики, грався, малював і придумував мільйон пригод для Гродуду – улюбленого плюшевого песика. Та коли Грегуару виповнилося три роки і п'ять місяців, його віддали в школу. Першого дня все пройшло цікаво, але наступного дня він не хотів йти, бо все там уже бачив. Хлопчик плакав, мати дала йому ляпас. Так почався кошмар.

Зараз хлопцеві тринадцять років, і він у шостому класі, тому що два рази залишався на другий рік. Батьки сварять його, але в хлопця нічого не виходить. Лікарі сказали, що у нього проблема з концентрацією уваги.

Добре в школі йому було тільки у старшій дитсадівській групі, бо там була вихователька Марі, яка займалася рукоділлям та майструвала всяку всячину. У день прощання з нею хлопець подарував їй коробку для олівців, скрепок, кнопок і гумки. А Марі подарувала Грегуарові товсту книжку "1000 справ для умілих рук". У педагогічній характеристиці хлопчика Марі написала: "У цього хлопчика голова як решето, золоті руки і величезне серце. Якщо постаратися, із нього буде толк".

Наступного навчального року хлопця вчила пані Доре. Грегуар все-таки навчився читати, бо хотів дізнатися, про що йдеться у книзі Марі. Хлопця найбільше нервував запах школи.

Вдома батьки вічно сварили його за погані оцінки, а Грегуар в ці моменти подумки щось майстрував: космічний корабель для зоряних війн із "Лего-систем", або апарат для видавлювання зубної пасти, чи гігантську піраміду із дерев'яного конструктора. А потім починалося знущання уроками: якщо їх допомагала робити мама, то вкінці плакала вона, якщо допомагав тато – вкінці плакав Грегуар. Через місяць хлопця відчислили зі школи, і все через фізкультуру. Спорт хлопець теж ненавидів. Фізкультуру вчила мадам Берлюрон. Одного разу хлопець забув спортивну форму (це було не вперше) і позичив у брата свого однокласника. Форма була величезного

розміру, а кросівки, на думку Грегуара, аж 45 розміру. Грегуар почав виконувати вправи, кросівки злетіли, штани сповзли. Однокласники реготали. Вчителька залишала кожного разу в щоденнику зауваження, поки хлопця не відчислили. Грегуар згадує, що забивав голи своїй команді, вилазив на футбольні ворота, прикидався дурником.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.

Коли батьки дізналися про відрахування зі школи, то насварили хлопця. Він не засмутився, а взявся майструвати.

Лише одна людина розуміла хлопця – дідусь Леон. Коли бабуся Шарлотта сварилася з дідусем і хлопцем, вони ховалися у дідусів закуток. Дід у школі вчився на "відмінно" з усіх предметів, був першим з математики, з французької, з англійської, з історії. У сімнадцять років він поступив до Вищої політехнічної школи. А потім він будував мости, транспортні розв'язки, тунелі, греблі.

Дідусевим закутком був сарайчик із дощок. Там дід Леон робив зараз меблі для ресторану. Грегуар якнайчастіше забігав до діда, бо його просто манив запах сарайчика. Коли хлопця вперше залишили на другий рік, дід заспокоїв онука і сказав, що той вміє годинами сидіти за маструванням, а це дуже добре. Та коли хлопця і вдруге залишили, дід сказав, що хлопець отримає атестат, напевно, в тридцять років.

Хлопця не хотіли приймати ні в один коледж. Батьки не знали, що робити, а Грегуар сидів вдома, дивився телевізор, читав старі комікси або збирав потихеньку головоломку із 5000 деталей. Скоро це йому набридло, і він зробив таку прасувальну дошку, що мама за нею могла сидіти (адже вона завжди хотіла прасувати сидячи), полагодив мотор газонокосарки (хоч тато казав, що вона вже не працюватиме). Ввечері батьки вже спокійніше ставилися до сина. Тато сказав, що до 16 років син все одно мусить вчитися, бо навіть якщо стане винахідником, потрібно буде робити схеми, креслення, розрахунки. Раптом Грегуар сказав, що вже придумав перший винахід. Це такі черевики для походу в гори, з підбором, що знімається. Батькам сподобалася ідея, але вони сказали, що вчитися все одно треба.

До кінця червня Грегуар полов садок у сусідів месьє і мадам Мартіно. Мама як і раніше висіла на телефоні в пошуках навчального закладу, який би погодився прийняти хлопця у вересні. Кожного ранку Грегуар діставав з поштової скриньки рекламу різних коледжів. Хлопцеві сподобався один у Петаушноке-лез-Уа під Балансом. Учні на фотографіях не сиділи за партами і не усміхалися в камеру. На одному знімку діти пересаджували рослини в оранжереї, на другому розпилювали дощечки за верстаком. Це був технічний ліцей.

Згодом Грегуар взявся допомагати месьє Мартіно переклеювати шпалери. Дід хлопця теж прийшов на допомогу.

Батьки вибрали для Грегуара коледж Жан-Мулен, за два кроки від будинку, бо тільки там погодилися прийняти хлопця.

За липень Хлопець навчився клеїти шпалери. А ще допомагав дідові робити

електрику в домі Мартіно. Хлопець був щасливий і мріяв робити ремонт в інших будинках. Грегуара непокоїло лише здоров'я дідуся, бо той усе частіше кашляв, все довше не міг віддихатися. Бабуся просила діда не курити, але для нього куріння було задоволенням.

В останній день месє Мартіно запросив хлопця з дідом в ресторан, і після кави вони випалили по величезній сигарі. Грегуар отримав за роботу двісті євро.

31 липня сім'я їхала на канікули в Бретан, а Грегуар думав, куди ж сховати гроші. Він згорнув їх у трубочку і засунув у ствол автомата старого "екшн-мена". На канікулах Грегуар мусив виконувати багато різних завдань зі школи, але батьки не дуже за цим слідкували. Відпочинок не сподобався хлопцеві, і він був радий повернутися додому.

Хлопець пішов у коледж Жан-Мулен. Там він був не найстаршим у класі і навіть не найтупішим. Сидів у куточку, помовчував, старався поменше висуватися. Але мамі не подобалося, що син тупіє з кожним днем. Вона була вражена від того, що однокласники сина курили травку. Батьки вирішили відправити Грегуара в пансіон.

Хлопець пішов до діда і баби. Дід сказав, що кидає курити. Він признався, що це була його ідея відправити хлопця в пансіон. Але дід просто хотів, щоб хлопець розвіявся, побачив світ, відпочив від батьків. Адже батькам і між собою треба розібратися, адже вони постійно сваряться, бо їхня єдина дитина не виправдовує очікувань. Грегуар заплакав, а потім з дідом взявся майструвати.

Вдома батьки сказали хлопцеві, що посеред навчального року його нікуди не приймуть, що потрібно багато грошей, щоб хлопця кудись взяли. Раптом Грегуар сказав, що хоче у Технічний ліцей Граншан. Хлопець навіть мав ще буклет. Тато сказав, що у ліцей сина не приймуть. Грегуар сказав, що там є і коледж, бо він дзвонив і розпитував. Батьки були вражені. Але Грегуар сказав, що з його оцінками цей коледж йому не світить.

Хлопцеві здавалося, що він "перегорів". Він нічого не робив, лежав у ліжку, навіть до діда і баби не хотів іти. Але дід подзвонив і нагадав, що вони мають перевезти шафу для одного чоловіка. Коли дід і онук зустрілися, дід переконав онука написати лист у той коледж. І ось що вийшло.

"Шановний директор школи Граншан!

Я дуже хотів би вчитися у Вашій школі, але знаю, що це неможливо, тому що в мене дуже погана успішність.

Я бачив у рекламі Вашої школи, що у Вас слюсарні і столярні майстерні, кабінет інформатики, теплиці і все таке.

Я думаю, що оцінки – не найголовніше в житті. По-моєму, важливо знати, чого ти в житті хочеш.

Мені хочеться вчитися у Вас, тому що в Граншані мені буде краще за все – так я думаю. Я не дуже повний, у мені 35 кіло надії.

Всього доброго, Грегуар Дюбоск.

Р. С.: Я перший раз у житті прошу у школу, сам не розумію, що це зі мною, мабуть, захворів.

Р. С.: Посилаю Вам креслення машинки для чистки бананів, яку я сам зробив, коли мені було сім років".

Хлопець уже відправив листа, коли дочитався у буклеті, що директор – жінка. Грегуар вважав, що лист – повний провал.

Осінні канікули хлопець провів у Орлеані у тітки Фанні, маминої сестри. Там був маленький син тітки, з яким Грегуар любив гратися.

Повернувшись додому, Грегуар отримав дві новини: директриса Граншана була готова прийняти хлопця, але треба було здати екзамен, і дідусь хлопця був у лікарні. Грегуар дуже не хотів, щоб дідусь помирав.

Хлопець поїхав у Граншан. Там йому сподобалося. Наступного дня відбувся екзамен. Хлопцеві дали товстий зошит із запитаннями, але Грегуарові не вдавалося на них відповісти. Раптом з його очей впала сльоза. Грегуар з усіх сил не хотів заплакати, не хотів згадувати Гродуду, Марі, всі роки в школі, коли вічно був останнім, батьків, які розлюбили один одного, діда Леона в лікарняній палаті з трубками у носі, його життя, яке відходило мало-помалу...

І раптом хлопцеві почувся голос діда. Він казав не плакати, а зібратися. А потім дідусь ніби підказував Грегуару правильні відповіді, хоч насправді хлопець сам відповідав.

Вдома Грегуар так і не навідав діда у лікарні, бо нікого не пускали. Дід лежав у комі. Грегуар пішов до бабусі. Вона попросила його піти у майстерню. Там хлопець виплакав усі сльози, які збирав у собі так довго.

Грегуара прийняли у Граншан, але йому було все одно. Гроші, які йому дав месьє Мартіно, він віддав мамі, бо розумів, що не все в цьому житті можна купити. Тато сам відвіз сина у школу.

У школі вчителі чомусь любили Грегуара, хоч він не вчився. Зате з малювання і праці він був поза конкуренцією. Особливо з праці, хлопець вмів більше вчителя. Найбільше Грегуар ненавидів фізкультуру. Товариші сміялися з нього, але без зла.

Раз на тиждень хлопець говорив з мамою. Він завжди питав, як дідусь. Але нічого нового не було. Грегуар мучився від того, що нічим не міг допомогти діду Леону.

Одного разу на уроці фізкультури, коли треба було лізти по канату, Грегуар подумав, що повинен зробити це заради дідуся, заради того, щоб він жив. Приклавши надзвичайних зусиль, хлопцеві вдалося вилізти наверх. Друзі внизу раділи, а Грегуар плакав від радості і від болю.

З того дня Грегуар став рішучим, цілеспрямованим. Він робив усе заради дідуся, для дідуся.

Одного разу ввечері подзвонила мама. Вона сказала, що лікарі переривають лікування, бо воно нічого не дає.

Після цього Грегуар на все плюнув. Працював аби як і майже перестав розмовляти. Для хлопця дідусь уже ніби помер. На дзвінки батьків він не відповідав.

І от одного разу хлопець із старшого класу прийшов за Грегуаром в спальню. Хлопець будив Грегуара і питав, чи він Тотоша. А так називав Грегуара лише дідусь.

Хлопець сказав Грегуару, що внизу якийсь дід в інвалідній колясці кличе Тотошу.

Грегуар як-небудь натягнув штани і кинувся бігти з четвертого поверху. Він біг і плакав. Дідусь був біля дверей їдальні. З ним був хлопець у білому халаті. Хлопець возився з трубками капельниці, а дід Леон сидів і усміхався внукові. Грегуар плакав, аж поки дід сказав: "Ти застебнув би ширінку, Тотоша, простудишся". І тоді Грегуар всміхнувся.

Стислий переказ, автор переказу: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу.